

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

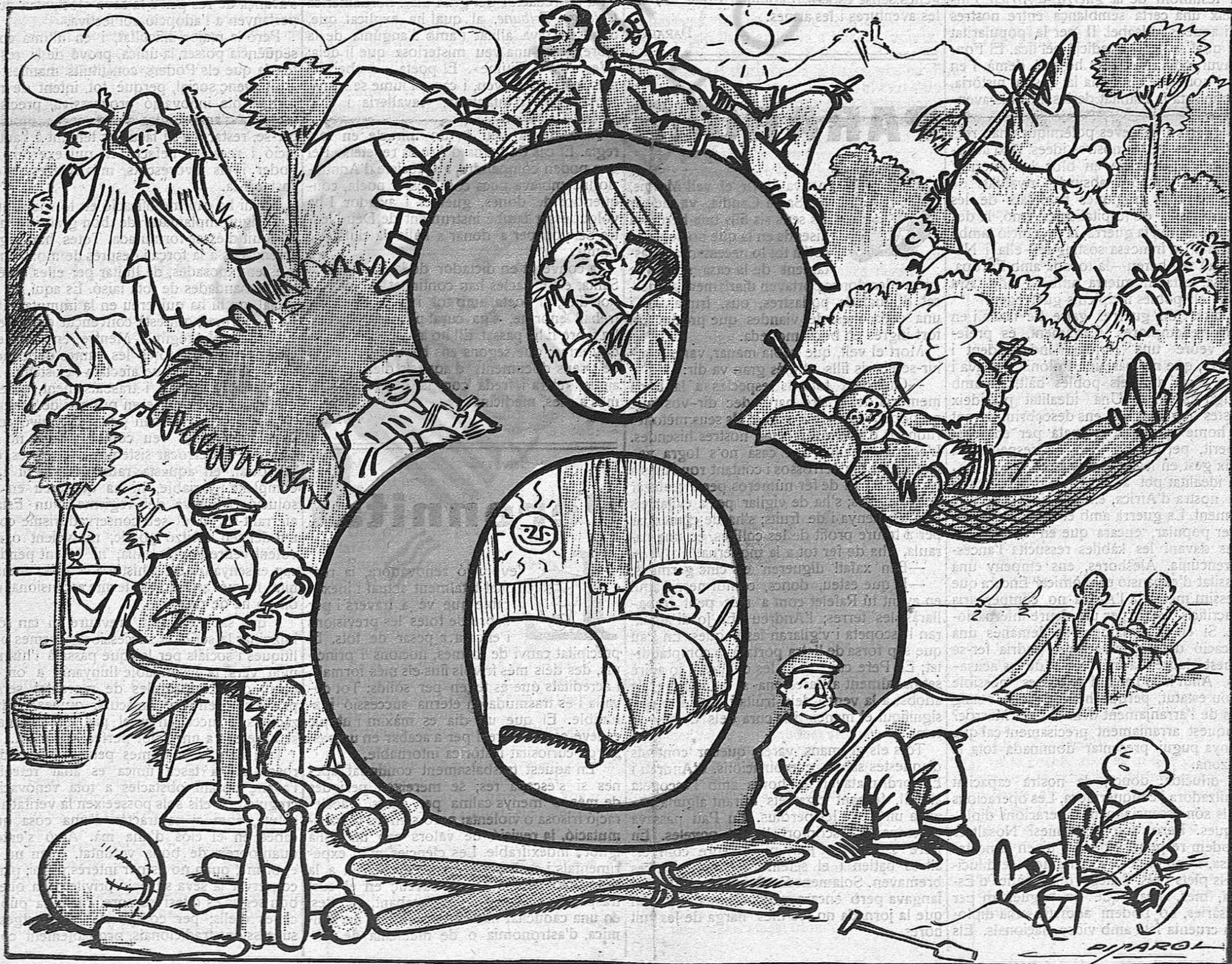
ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

FEDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELEFONO A 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fóra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

JA LES TENIM!!

Les vuit hores de descans, que signifiquen realment les vuit hores de la llibertat

Les vuit hores

Aquesta vella reivindicació obrera, ha triomfat per fi. L'establiment de la jornada de vuit hores, a Espanya, el dia primer d'octubre, s'ha realitzat, en general, sense sotrats i sense soroll. Ara s'ha vist que la reforma era més senzilla del que s'havia suposat, i que no tenia raó la classe patronal per a oposar-s'hi durant mitja centúria.

Heu's aquí un fet que hauria de fer reflexionar als patrons. De la mateixa manera que la jornada de vuit hores ha pogut ésser adoptada sense que la indústria s'enfonés, ni el comerç esclatés, moltes altres reformes socials són susceptibles de realitzar-se tranquil·lament, pacíficament, per al bé de tots. La resistència que a l'establiment de reformes socials profundes han oposat els Governos i les classes conservadores en els darrers decennis, és una de les causes que el problema obrer hagi arribat al grau de gravetat extraordinària en què avui el veiem a tot arreu del món. Si els Governos i patrons haguessin tingut clarividència, el seu propi interès els hauria dut al canvi legal del règim de la societat. Quasi tot el que s'ha fet fins ara són petiteses, i les grans reformes radicals estan per fer.

Els patrons s'han de convèncer que les altres reformes socials a realitzar, no poden esperar mig segle, com la jornada de vuit hores, abans de convertir-se en realitat. Per a evitar la revolució violenta, cal que l'evolució pacífica aprengui el pas.

El darrer episodi nacional

ARXEN les columnes espanyoles camí del Fondak... El Fondak! Tornen els dies malaurats i romàntics de la guerra d'Àfrica, amb els generals llegendaris—no té En Fernández Silvestre un aire 1860?—els petits soldats atacant a la baioneta, les bateries amb «sphanells» substituïnt a aquelles altres de coets «a la Congre», admiració de Antoni Alarcón en les seves Memòries d'un testimoni de la guerra d'Àfrica. Fins existeix una certa semblança entre nostres dies i aquells d'Isabel II per la popularitat de la qual se feu l'expedició bèl·lica. El Fondak avui, com ahir, com ho serà demà. I en aquest nom que subratlla la nostra història, se conté tota la inanitat de les nostres aventures.

La guerra i les seves polèmiques han rectificat moltes de les nostres idees. Així aquella que condemnava en bloc les guerres, considerant-les com absurdes rivalitats de pobles o com tràgiques habilitats de les monarquies o els capitalismes. I no, la democràcia també fa guerra; la revolució també fa guerra. La francesa sostingué—ella i Napoleó, el seu hereu—la topada amb Europa, i la rusa, està en guerra amb el món. Ara mateix, els pobles incipients guerregen.

Se dirà: Són guerres gaire bé fatals i en el fons redemptores. Certament, és preferible veure una Polònia independent i guerrera, que no pas una Polònia esclava i mansa. I així amb els pobles bàltics, i amb la Iugo-Eslàvia... Una idealitat presideix aquestes tragèdies, i si ens descobrim davant d'un home que mor o mata per empenya d'esperit, perquè no hem de respectar el mateix gest en les col·lectivitats?

La idealitat pot absoldre la guerra, però en la nostra d'Àfrica, existeix idealitat? No, certament. La guerra amb el moro ha deixat d'ésser popular, encara que en els soldats, posats davant les kàbiles ressucita l'ancestral rencúnia. Aleshores, ens empeny una necessitat d'expansió econòmica? Encara que trobessim mercat a l'Àfrica no compensaria els sacrificis. Serà per un deure internacional?... Si en el parlament se demanés una explicació de les operacions, podria fer-se d'aquest deure, la més forta de les acusacions. Anul·lada l'acta d'Algecires, possible un nou estatut, perquè hem de vessar sang abans de l'arranjament definitiu del Marroc? Per aquest arranjament precisament cal que Espanya pugui presentar dominada tota la seva zona.

Se dilucida, doncs, la nostra capacitat colonitzadora i conqueridora. Les operacions actuals són essencialment operacions diplomàtiques. Però, són oportunes? Nosaltres no podem respondre perquè ni en la nostra premsa, ni en el nostre parlament se diluciden els plets i els diàlegs diplomàtics d'Espanya, mes, encara que les tinguéssim per necessàries, no podem admetre una diplomàcia cruenta feta amb vides nacionals. Els

francesos lluiten amb la legió estrangera, amb la divisió marroquí, sempre amb molt comptats soldats territorials. Nosaltres hauríem de completar la diplomàcia amb indígenes i voluntaris.

No, no hem d'abandonar el Marroc. L'hora d'Europa, que retriem sempre, és d'expansió. Tots els pobles volem, o amplituds de territoris irredents, o sortides colonials. De tot el passat no li resta a Espanya més que els territoris africans. Fora aquests, perdria tot contacte amb Europa. Seria menys que Grècia, menys que Bèlgica, menys que l'Hol·landa, menys que Portugal. Però és precís que el Marroc deixi d'ésser el darrer episodi nacional, l'últim capítol de la reconquesta, és a dir, un afer polític sostingut exclusivament per homes professionals, indígenes sense esperit o voluntaris que estimin les aventures i les armes.

PARADOX

PARABOLA

UAN va morir el vell Molins, de Santa Candia, va deixar als seus sis fills una hermosa hisenda en la que no sols s'hi collia tot lo necessari al abastament de la casa sinó que encara les dones portaven diàriament al mercat d'Igualada pollastres, ous, fruita, llet, i una colla més de viandes que produïa un fort ingrés en bona moneda.

Mort el vell, que sabia manar, varen reunir-se els sis fills, el més gran va dir:

—Guardant tots els respectes a la bona memòria del nostre pare, dec dir-vos que no podem ni devem seguir els seus mètodes rutinaris d'administrar les nostres hisendes. L'engrandiment d'una casa no's logra xafant tot el dia terrossos i contant rondalles a les nits. S'han de fer números per a realitzar bells negocis; s'ha de vigilar per a evitar els furtos de llenya i de fruits; s'ha de comerciar per a treure profit de les collites, en una paraula, s'ha de fer tot a la moderna.

—Ben xafat! digueren els cinc germans.

—Ja que esteu, doncs, conformes, d'aquí en avant tú Rafelet com a més petit treballaràs les terres; l'Andreu i En Jordi agafaran l'escopeta i vigilaran les finques; En Pau que sap força de lletra portarà la comptabilitat; En Pere cuidarà de les collites, i jo aniré setmanalment a Barcelona a la compra de adobs, a la venda dels fruits i a tot allò que significui el maneig i la cura dels diners de tots.

Tots els germans varen quedar contents d'aquestes sabies combinacions. L'Andreu i En Jordi mataren les hores amb l'escopeta al coll, fumant cigarrets i tirant alguna vegada un tret a les perdius. En Pau passava el temps a l'escriptori llegint noveles. En Pere esperava el juny per a veure com els altres batien i el setembre com els altres bremaven. Solament En Rafelet, menys viu, fangava però encara posant bona cura en que la jornada no fos més llarga de les vuit hores.

I, naturalment, les terres, d'hermoses i fécondes que eren en vida del vell Molins, se convertiren en ermots estèrils; el gran escampava els cabals en music-halls, cases de jòc i femelles; cap dels altres germans produïa pel valor del tabaco que fumaven i la famosa hisenda d'En Molins de Santa Candia se'n va anar a cà'n Pistras, morint-se de gana sobre les terres ermes de la seva hisenda el noi gran, En Pau, En Pere, l'Andreu, en Jordi i En Rafelet.

JEPH DE JESPUS

El miracle de D'Annunzio

o volem perdre el respecte a D'Annunzio, per més que ell el perd a tothom. Però hem de declarar, tan respectuosament com convingui, que el poeta guerrier s'ha tornat boig.

Els escrits i les paraules de D'Annunzio demostren aquest trist fet. L'expedició a Fiume no és, en veritat, un acte d'heroisme, sinó un rampell d'un home que no té el cap bé. Perquè cal saber que el poeta italià escriu i diu que ha anat a Fiume inspirat per Déu, i que sols per un miracle ha tingut les forces físiques i esperituelles necessàries per a l'expedició.

Tota la premsa ha publicat les cartes seves que comencen dient: «Germans: Ja sabeu el que hem fet sota la inspiració i la protecció del nostre Déu...». I D'Annunzio explica que estava al llit, malalt, amb febre, i que a despit de la febre i de la malaltia, ha pogut sostenir-se una pila de dies i de nits sense dormir, i això amb la gran feina que deu donar l'ofici de dictador.

Però la prova de l'estat mental de D'Annunzio la tenim a les declaracions que ha fet a un redactor del gran diari nordamericà *Chicago Tribune*, al qual ha explicat que, mentre estava allit i amb l'angúnia de la febre, sentí una veu misteriosa que li deia: «Ves cap a Fiume». El poeta va obeir el manament de la veu, i cap a Fiume se'n anà, acompanyat d'infanteria, cavalleria i artilleria.

Això de la veu és un miracle en tota regla. El cas de Joana d'Arc és repeteix. Pel que poden comprendre, a Gabriele d'Annunzio li semblava poca cosa l'ésser poeta, conqueridor de dones, guerrier i aviador. I ha volgut ésser també instrument de Déu Nostre Senyor per a donar a Itàlia la ciutat de Fiume.

Ja convertit en dictador de la nova Ciutat Santa, els miracles han continuat. Al cap de poc dies, el poeta, amb tot i la seva vida de treball enorme, s'ha curat prodigiosa ment. La febre li ha passat. Ell ho atribueix a l'aigua de Fiume; que segons ens ha explicat en un dels seus documents d'aquests dies, és una aigua «clara i freda com la de Roma». I a més a més, medicinal...

FULMEN

Perennitat

evolució renovadora, la realitat fatalment actual i inexorable que vé a través i per sobre de totes les previsions i encara a pesar de tots. El precipitat canvi de formes, nocions i principis, des dels més frívols fins els més formals, i acreditats que es tenen per sòlids: Tot deval·la i es trasmuda en eterna successió inatemporal. El que un dia es màxim i utòpic esdevé corrent i real per a acabar en un pasat de curiositat històrica intornable.

En aquest tràsalsament continuat apenes si s'escapa res; se mereixen períodes de més o menys calma per altres d'acceleració frísosa o violenta; però sempre la transmutació, la revisió de valors cap un enllà ignot i indexifrabable. Les ciències més experimentals i de base ferma sucumbeixen a la renovació necessària de l'avenc en el curt traspàs de la vida humana acabant, a voltes, en una caducitat llastimosa. Un text de química, d'astronomia o de medicina de cin-

quanta anys endarrera esdevé d'utilitat ja finida, d'una inactualitat rellevada de tot necessari coneixement. En l'ordre de les morals i polític-socials, el canvi progressiu és el mateix; la renovació segueix la llei universal de la transformació com en tot. Però si el fet de la mutabilitat és general, idèntic per unes i altres, les separa una distància enorme en quan a la manera d'ésser creades i de donar-s'hi aplicació. Mentre que per les primeres a les que més comunment es dona el nom de «ciència», sortides de l'estudi i del laboratori on tenen son centre experimental i pràctic, ja no tenen necessitat de més camp de comprovació, en ells poden ésser compulsades ses raons i bondats per qualsevol que estigui en condicions i vulgui fer-ho, o bé, de tenir més extensió, sempre serà molt limitada, i havent, sortosament, desaparegut avui de lligams que privaven als cervells manifestar lliurement el pensament, les dificultats són d'indole que no pertanyen a l'impediment que en l'exposició puguin posar-los-hi d'altres homes. Hi haurà obstrucció teòrica, academicista; els centres oficials se negaran a admetre-les o faran el sord; però individualment, qualsevol podrà mantenir-les, posar-les en pràctica i propagar-les sense grans inconvenients ni haver de sofrir persecucions. Però quan se tracta de les ciències socials, ja és tota una altra cosa. Sols per exposar-les; simplement per mantenir un punt de vista d'innovació, ja es topen amb grans dificultats i tot són contratemps, i no cal parlar dels intents de fer-les efectives.

Naturalment que és diversa la naturalesa d'unes i altres, i són de ben distinta aplicació. Les unes, més especulatives, tenen la seva acció en coses abstractes, o que sa relació amb la vida és concretarà en la purament individual. Una teoria, una explicació admesa per l'individu, ja ha arribat a terme de la seva objectivitat. En canvi en les altres, aplicatives, que accionen en l'esfera de la vida de relació, en l'admissió per un no s'avança de res per a la seva efectivitat, puix pertanyen a l'adopció col·lectiva.

Però la major dificultat, i en l'última conseqüència potser la única, prové de la resistència que els Poders constituïts manifesten a tot avenc social, perquè tot intent de reforma, tota innovació progressiva, precisament ha d'anar contra d'ells, per a modificar-se, restar-los-hi facultats tendint a l'anul·lació i recaient l'efecte en qui exerceix el poder i els favorescuts, més interessats en sostenir-la.

No hi ha cap modificació en lo social que hagi sigut implantada de bon grat, i menys a seguit d'ésser formulada. Totes han sigut arrencades a la força i després de molts anys d'ésser exposades, de lluitar per elles i d'ésser demandades de tota fàiso. Es aquí, en lo social, on hi ha qui creu en la immutabilitat de les formes; qui està convençut de la persistència dels règims. Mentre en tots els altres ordres, en totes les rames del coneixement, en tot el que afecta a l'existència és continua l'evolució i tràsalsament, sabent que coses que ahir eren principi de general convenciment avui han passat a equivoació demostrada i es veu com el temps no fa més que enderrocar sistemes i creences, en lo social, en aquesta rama justament tan complexa i variable, hi ha qui creu en la solució definitiva del regisme d'un Estat, aferrant-se en el seu conservadurisme com a fi del seu horitzó polític, no veient o no volent veure ja més enllà, ni volent pendre cap ensenyança de la història com si l'humanitat hagués arribada al terme ascensional de on no ha de passar.

I qui sap, qui pot preveure ni tan sols imaginar la sèrie, la successió de formes polítiques i socials per les que passarà l'humanitat vers la insondable llunyania a on fa camí; quines fórmules de moralitat seran practicades en son transcurs; quines civilitzacions se succeiran en el pas de les edats sempre cap a un major perfeccionament.

I en això, hi ha homes petits però poderosos quina tasca única es anar retenint l'avenc posant obstacles a tota renovació, creguts que ells sols posseeixen la veritat absoluta, com si es tractés d'una cosa que cabés en el clos d'una mà. Això s'enten quan obren de bona voluntat, quan no és egoisme, quan no és per interès propi, per a conservar la seva situació privilegiada que a bon segur és quasi sempre. I la vida pública és d'ells; per complicats engranatges i successions tradicionals, probablement con-

venients, l'han vingut usufructuant uns pocs que disposen de tots i a la força exigeixen ésser creguts, estant totalment mancats de la indispensable amplitud de criteri en concordància amb el temps en que estem. El rebulliment de les idees ara portat al màxim de l'acció, és un esforç del progrés per a rompre lligams que constrenyen l'home en l'estatisme on se'l vol mantenir.

En aquesta forta tendència a donar per definitiva una civilització o idealitat que es té adoptada, i a empedernir-se en son sosteniment apel·lant a tots els medis per a subjugar als demés, està el greu perill. El mal gros està en aquest aplom, aquesta seguretat en creure's cada un en possessió de la veritat absoluta, en pensar que la doctrina acceptada és única i infal·lible i que fora d'ella ja no n'hi pot haver cap més ni ésser modificada en l'avenir. Justament els més obcecats, els que més s'empenyen en ofegar violentament tota innovació perquè estan més segurs d'ells mateixos, tota la reacció i conservadurisme, les dretes, tot lo que ha donat ja el seu contingut que fou útil; són els que en el pervenir no quedarà res d'ells, tot lo que serà enderrocat com males-truga ruïna. En canvi els que tenen un valor en potència destinat a fer-se efectiu, les extremes esquerres, son els menys absolutistes, els d'esperit més obert que enclou més llibertat, i menys o gens creients en l'eternitat dels seus principis, de les solucions proposades. En una pila d'assumptes i especialment en les ciències socials, la coneixença del convenciment que un té de la bondat de les pròpies doctrines sustentades, cosa de raó, seguint la gradació fins a creure-les úniques o intangibles que desgraciadament és força corrent, és un medi excel·lent d'averiguar, tant la cultura-intel·ligència de cada un, com la quantitat de verdader lliberalisme que es posseeix.

Anys a venir, d'aquí un determinat lapse de temps, extingit tot el que avui és, l'actual generació haurà passat a pretèrita dada. I qui sap, en les llunyanies de l'horitzó, quines gestacions hi tenen lloc, quins elements de renovellament s'hi preparen, valors eternament progressius impulsats pel maximalisme de totes les causes.

LL. PUJOL MASSAGUER

UNA EXCURSIÓN
POR LA REGIÓN NEGRA

El Cristo de Candás

No es Limpias el único pueblecillo del Norte, que tiene Cristo milagroso o milagrero.

Candás también tiene el suyo, que no cede a ningún otro en poder taumaturgico y en la realización de sobrenaturales prodigios.

Candás es un pueblo de pesca. En sus aguas y en su jurisdicción abundan los atunes y los besugos.

Y entre atunes y besugos no falta algun congrio

No sé si el Cristo de Candás es tan milagroso, como ese de Limpias, que pone los ojos en blanco y se acongoja y suda

Pero lo cierto es que los pescadores cantábricos tienen en él una fe ciega, y cuando les sorprende una galerna en alta mar, se arrodillan en sus barcas y rezan:

—Cristo mío, no me abandones, que soy de Candás.

Por ventura, pasado el temporal, dirán, parodiando al baturro del cuento:

—Te has amolado, que soy de Avilés.

Sean de donde sean, aquellas sencillas gentes acuden al famoso Cristo en las tribulaciones, en las tormentas, en las enfermedades.

En cierta ocasión, un pescador de un pueblo próximo a Candás se hallaba en la agonía.

Las oraciones al Cristo no surtian el efecto apetecido, y el enfermo rogó a un cuñado suyo que iba a Candás a realizar unas com-

Gent de bordo

— Si no fossin els temperis, això del mar seria una gran cosa.
— Com això de la terra, maliatsiga la llissara follà!... que ara pasa el temperi (Censura).

pras, que le trajera una astilla de la cruz de la imagen milagrosa.

El cuñado hizo las compras, y en lo que menos pensó fué en cumplir el encargo del pariente enfermo.

Pero, como a la vuelta, salió medio pueblo a recibir la sagrada reliquia, el maleante pescador cortó con la navaja una astilla de la barca, y la mostró a la muchedumbre bobalicona como un auténtico «lignum crucis».

El enfermo adoró devotamente el pedacito de madera, lo besó, se lo pasó por la barriga, por la espalda y por los riñones, y a los dos días se levantó de la cama hecho un pimpollo, sano y colorado como cuando lo parió su madre.

Aunque el que habia traído la astilla descubrió luego la impostura, el milagro ya estaba hecho.

Y mentan que el cura del lugar le decía al feligrés, que por procedimiento tan extraordinario habia recobrado la salud:

—La fe ye lo que te satva, non la astiella de la barca.

ANGEL SAMBLANCAT

SONATA LXIII

VOSALTRES, que vos lleveu tard ja n'heu vist molts de civils a Barcelona. Se'n troben a cada cantonada amb maüser i tot, però lo que no vegeu, perquè encara estaveu entre llençols i soia flaçades, és la revista militar... calla, no!... deu ésser civil...

Ara m'he fumut... Oh, i que no sé sortir de l'entrellador.

Una revista de guàrdia civil, és civil o militar?

Rumiem, senyora Treseta, rumiem, que deia la portera. Veiam:

Revistadors:

a) Milans, militar.

b) Amado (Estimat en català), ex militar i civil governador, ara com ara.

En fi, posem-lo civil. I ja hi som.

Mitja figa, mig raïm. Ens quedem en que no sabem quina senyal tenia la revista, si de mascle o de femella.

Estimats amics, no vui seguir parlant de les senyals de sexe, perquè tothom voldria ésser mascle. No sé què hi veuen, però en fi...

I ara anem als revistats.

No vui parlar-ne gaire. La Vanguardia, Las Noticias, El Gráfico, etc., s'hi entusiasmen i criden:

—Quin respecte!

Però jo, que no uso armes, que si algun atemptat faig és a clara bofetada, veient aquells homenassos i aquells bigotassos i aquelles barbasses, dic:

—Déu, quina por!

Me sembla que ja tinc les manilles de llautó clavant-se'm a les munyques i que viatjo en tercera en el tren de Manresa a Berga.

No rieu; és que encara que vos sembli mentida, jo hi só estat en aquest carril de Manresa a Berga; he fet més, he arribat fins a Guardiola i d'allí he anat a Bagà i a les serrs de Cadí.

Si començava... lo que podria contar de aquells indrets!... Des d'un quefe d'estació, que amparat en el reglament m'estafà dues pessetes, fins a un llum elèctric que lligat a un cordó llarg arribava a tots els indrets de una casa, il·luminant ell tot sol el menjador, la cuina, el dormitori i la bassa, vos en diria de coses d'aquells paratges on el tren s'atura, passat Sallent, per a que els viatgers baixin a tastar l'aigua en una font molt fresca, i en el qual els fabricants i hisendats juguen al poker asseguts sobre maletes en el furgó, molt més còmode que les primeres.

Doncs sí, un dia, fent broma, fent broma, me deixí lligar per uns civils en un vagó d'aquests trens. Com que ells no tenien res que fer, volien que durés el meu agarrota ment. Ja vaig restar escarmentat! Bona fe! A mí no'm lliga ni Déu una altra vegada.

Del Marroc?... On és?
Vagues?... Què és això?
Crisi?... No conec el mot.
—Muuuu.
—Ja.

Chitto, callando
che passa la ronda.

MORITZ IX

Pobre Wilson!

Pobre Wilson, pobre Wilson, està ell ben ennavegat!
El disgust que'ls seus li donen, volen dir que'l païra?

Tots recordeu l'aventura d'aquest misteri singular, barreja de mantegaire, visionari i capella.

Un dia, a la vella Europa va armarse el sagramental més serio que ha vist la Terra desde els temps del pare Adam.

Semblava talment que'ls homes s'havien contrapuntat per veure qui amb més frescura feia disbarats més grans.

Tot a un temps tambalejava: els prestigis seculars, les institucions més fortes, els arbres més arrelats...

Contemplant aquell desori, desde l'altre part del mar, el bon Wilson va di a Europa:

—Espereu!... Ja vinc, germans!... I vingué. Modern Mesies,

jamai cap altre paísà havia tingut rebuda més superbament triomfal.

—Salveu-nos!—la gent li deia:—
Passeu sobre els nostres mals
l'untada miraculosa
del vostre unguent tres cops sant!...—

I va fer-ho. I el deu Èxit coronà el seu front sagrat amb dugues branques, tallades de l'olivera immortal.

I un cop consumada l'obra, muntat en lleugera nau, se'n entornà a casa seva, entre aplausos delirants.

Mes... aquí la truita es gira. Tot just arribat allà,
—D'on vens?... Què has fet?— li pregunten els seus súbdits, irritats.

—Vinc de dur la pau a Europa i he donat el primer pas per formà un trust on hi càpiguen tots els pobles il·lustrats.

—No!—criden cent veus furioses:—
Èts un perfecte intrigant!...
Lo que tu has fet es ficar-te on no't devies ficar!...

—Es que he empenyat la paraula!...
—Desempenya-la, això rai.
—Germans, no'm feu aquest feo!...

—No t'haguessis proposat.—
I aixís es troba el conflicte pòpulo-presidencial, i sobre aquest candent tema s'està l'Unió barallant.

En Wilson prou s'escarrassa, fent un discurs cada quart, ponderant les excel·lències de la pau que ell ha embastat.

Els altres, tretze son tretze: que'l tal trust es un engany, que'l president la ha metido i que ells no ho toleraran.

Com muden, al món les coses!...
¿Quí s'ho podia pensar, després de sentir tractar-lo de ser sobrenatural?...

Ni talent, ni perspicàcia, ni cor, ni vista, ni nas!...
¡Pobre Wilson, pobre Wilson, està ell ben ennavegat!...

C. GUMÀ

Sants de la setmana

Sant Miquel Arcàngel

Aquest no se sap ni d'on vé ni quan va nàixer. Al celebrar-se sa festa, la del príncep dels àngels, tota la litúrgia i resos que utilitza l'Església en tal dia, se dediquen a enlairar als esperits celestials, de naturalesa superior a la nostra, els quals són els executors de les ordres del Senyor.

Diu que són en número incalculable per a nostra limitada intel·ligència, ja que segons els doctors, n'hi han més que estels, més que microbis, o, si voleu, més que un foc en cremaria. Déu ha volgut revelar-nos sa existència, però no dir-nos quants són.

Encara que tots els àngels són diferents (res de motllos), Sant Tomàs, que hi entenia, els divideix en tres jerarquies:

- a) Suprema.
- b) Mitja.
- c) Infima.

Cada jerarquia se divideix en tres chors, que són per ordre de major a menor:

- Àngels,
- Arcàngels,
- Principats,
- Potestats,
- Virtuts,
- Dominacions,
- Trons,
- Querubins
- i Serafins.

Tots ells dotats de intel·ligència sorprenent, de constant voluntat i d'altres qualitats sublimes. Tots veuen i frueixen a Déu Nostre Senyor i tots són immortals com jo.

El nom de Miquel vol dir en llengua celestial:

Qui com Déu?

A la cuenta això és lo que cridava al opor-se a la rebel·lió del més escollit dels tals esperits, al qual En Miquel foragità de les altures, sostenint allí la obediència al Creador. Per a pagar-li això, Déu el sublimà, col·locant-lo en el seient que abans ocupà Llucifer (la bístia maleïda). Sant Miquel, després de morts, ens presenta davant del tribunal diví, i ademés deuria vigilar als capellans i a les esglésies. Se veu que bada.

Laus Deo

Inspectors de la moda femenina

—Que'ls hi sembla la nena?... està bé de pantorrilles?
—Molt bé!... Molt bé!... Molt rebé!...

Ja tenim les vuit hores.
Vuit per a treballar, vuit per a dormir i vuit per a dedicar a l'higiene, a la alimentació, al estudi, al esport, a la família...
Tot menos al bar, eh!...
No fem romanços!... Perquè o sinó ens les tornaran a pendre, i amb raó.

Eh, quin *Rosari de la Mercè* més solemne el del diumenge passat?...
Què compòn aquell cèlebre de la *Aurora* que criticarem trenta anys enrera!...
Allò era un cufi de figues seques al costat d'aquesta *jalea* aristocràtica.
Per alguna cosa el senyor Esteve és pregonament catòlic i *nouveau riche*.

Descripció del significat de la nostra bandera, segons En Cambó ha expressat en un discurs:
«El groc, que vol dir or, riquesa, barrejat, confós amb el roig que vol dir sang del esperit, idealitat.»
Déu-n'hi-dorei!...
Tot-hom ho pogués dir aixís.
Però tot-hom no pot ésser advocat de grans empreses explotadores.

Ara que'ns fèiem l'il·lusió de que s'havien acabat les guerres per un mai més, ara reprenem la nostra del moro.
Menos mal que guanyem, segons telegrams oficials de Madrid.
Diu que ja som al Fondak.
Al *Fondak*?... Ah, aixís rail!... Aviat ens entaularem!...

Un capellà, a Madrid, no ha volgut casar a una senyoreta perquè es va presentar en la cerimònia amb el berret posat.
Ben fet que va fer.
No'l fan treure als homes?... Doncs visca la igualtat!

El batlle de Madrid diuen que ha dimitit irrevocablement.
Tan si ha estat per salut com pel que hagi sigut... ha fet molt santament.

En Romanones, parlant de la qüestió del Marroc, ha dit a un periodista:
«Jo estimo molt a França; però abans que tot sóc espanyol.»
Ens hauria semblat millor que hagués afegit: «...i negociant a l'engrós per damunt de totes les coses, així humanes com divines.»
I tot-hom hauria aplaudit la seva sinceritat...

El plany dels condemnats

—Pobres de naltres, que ja ha comensat la matansa!

Havent sigut preguntat el senyor Amadó referent a quan pensa aixecar-nos la camisa... vui dir la censura, ha contestat categòricament: «que's troba'en bona disposició, però que... encara no és hora.»

Lo qual vol dir que encara persisteix certa gravetat en aqueix punt.
I aquí teniu el contrasentit: un senyor optimista que ho veu tot de color de rosa... i els diaris els deixa blancs.

Ha sigut nomenat bisbe de la Seu d'Urgell, el canonge Guitart.
Alça, petita!
Aquest *obrero* sí que ha tingut un bon augment de sòu!
Se'n riurà pla bé de que hagin posat les arengades a dues un rall!... Ell cada dia menjarà llagosta.

S'ha inaugurat, al Clot, un monument dedicat a la memòria del canonge mossèn Francesc Rodó.
Además de capellà, que això no és cap aventatge, ni cap atenuant a favor del difunt, asseguren els veïns que era un bon home que tot lo seu ho repartia entre els pobres.
Una flor cristiana que no fa istiu.
Per a nosaltres, doncs, ben monumentat està.

En Joanet Espanyolet

—No hi ha res que punxi tant com les figures (*Censura*)

Llegim:
«Hoy en el expreso de Madrid, ha llegado el señor Bastos.»
Ahir *espases* i avui Bastos?
Ja n'estem tips de cartes d'aquest coll.
Oros, ens haurien d'enviar; i alguna *copa* per a remullar-ho.

El ministre d'Abasteixements, segons sembla, ha donat ordres molt enèrgiques i terminants per a castigar als «arroçaires» acaparadors, i fins hi intervenen jutges especials i la premsa de Madrid s'ocupa detingudament d'aquest repugnant «affaire».

A França, al propietari de *La Vanguardia* que ha posat les planes del seus diari, per unes miserables pessetes, al servei de anunciantis d'exportació clandestina, an aquestes hores passaria *las de Cain*, que diuen els d'allende l'Ebro. Emperò, a Espanya, tot se'n va en ordres enèrgiques i terminants i així s'explica que aquest país sembli a can Garlanda.

Si no's fa un dur escarment amb tots els responsables d'aquest negoci brut, —i tan brut!— serà el quènto de mai acabar.

Estarem al aguait de lo que passi per a seguir dient-hi la nostra.

Aquest numero ha sigut re-
visat per la censura militar

A la nostra plaça de *toros*, els grans escàndols s'han convertit en cosa endèmica. No hi *corrida* que no vagi acompanyada de la gran *juerga*!...
Senyors aficionats: una mica mes de calma, que si la cosa dura gaire, els senyors del Congrés sentirán gelos!

Això de que per culpa d'un brau o d'un bou s'armin un escàndol que ni els que «organitzen» l'Armiñán i En La Cierva, francament, no es pot ni es deu tolerar.

Als del Congrés se'ls deu donar sempre la preferència...

Sa Majestat donya Gripia torna a fer de les seves.

I no cal dir que no són pocs els que tenen més *canguelo* que el *Gallo*.

De totes maneres, ens consta que molts polítics de Madrid i molts de Barcelona, estan d'allò més tranquils.

Es comprèn: no en và saben tots per experiència que és una veritat com un temple allò de que «mala hierba nunca muere».

censura governativa

Fins fa poc, a la Rioja—la simpàtica terra dels *chorizos*, dels *pimientos morrones*, de les conserves i dels *caramellos de café* i llet—era un dels llocs d'Espanya on es menjava millor i més barat.

Emprò, des de unes setmanes an aquesta part—segons ens escriu un company que s'hi troba an aquelles terres—tot costa un uill de la cara.

Res, que's veu que els *riojanos*, si en lo de l'autonomia no s'han deixat convèncer encara, en lo que fa referència a la vida cara, s'han apressat a donar la raó als fondistes i als *tenderos* de la nostra Barcelona.

I després diran els eters reventadors, que els senyors Esteves de «La Lliga» no van fent adeptes en el reste d'Espanya.

Esperit de crítica, ve't-ho aquí!

Diàleg entre burgesos:

—Has llegit el manifest dels obrers?

—Amb prou feines.

—Per què?

—Perquè allò no's pot llegir!... Si sembla redactat d'En Lenin!...

L'il·lustre Palaudàries s'ha ficat a redemptor del proletariat, però... del proletariat tocason i retardatari.

En una magna reunió que ha convocat ell mateix, s'aixeca damunt de una taula i crida:
—Companys! He tingut una gran idea!

—Vinga la idea! —responen a chor tots els xais.

—Formar un sindicat de resistència amb tots els obrers que no vulguin sindicarse.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8